

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Першого (бакалаврського) рівня освіти

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

05 Соціальні та поведінкові науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

051 Економіка
(Економічна кібернетика)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ХДУ
Голова вченої ради

_____ (професор Стратонов В.М.)

(протокол №__ від «__» _____ 2017 р.)

Освітня програма вводиться в дію з
_____ 2017 р.

Ректор _____ (професор Стратонов В.М.)

(наказ №__ від «__» _____ 2017 р.)

Херсон 2017 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Кобець Віталій Миколайович – кандидат економічних наук, доцент кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики ХДУ;
2. Песчаненко Володимир Сергійович – доктор фізико-математичних наук, професор кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики ХДУ;
3. Кравцов Геннадій Михайлович - кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики ХДУ;
4. Самчинська Ярослава Борисівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики ХДУ;
5. Осипова Наталія Володимирівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики ХДУ.

Рецензії-відгуки роботодавців:

1. Компанія «Автопланета»
2. DataArt
3. Logicify

**Профіль програми освітнього рівня «бакалавр»
за спеціальністю 051 Економіка (Економічна кібернетика)**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Херсонський державний університет, кафедра інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр економіки. Фахівець з економічної кібернетики. Фахівець з інформаційних технологій.
Офіційна назва освітньої програми	Економіка (Економічна кібернетика)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	FQ-EHEA - перший цикл, QF-LLL - 6 рівень, НРК - 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Програма діє до 2023 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.kspu.edu/About/Faculty/FPhysMathemInformatics/ChairInformatics/EduPlans.aspx
2. Мета освітньої програми	
Підготувати фахівців, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками в галузі економіки, інформаційних технологій і комп'ютерного моделювання, здатних здійснювати професійну діяльність, спрямовану на побудову моделей економічних об'єктів та процесів, їх дослідження та аналіз з метою прийняття ефективних управлінських рішень на державних і приватних підприємствах на посадах, пов'язаних з використанням інформаційних технологій.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Економіка та інформаційні технології (60%:40%) Обов'язкова компонента (73%), вибіркова компонента (27%) Дисципліни циклу соціально-гуманітарної підготовки (38,6%), дисципліни циклу фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки (28,2%), дисципліни циклу професійної та практичної підготовки (27%), цикл практичної підготовки та атестації (6,2%). Основні предмети: Економічна кібернетика, Сучасні технології програмування, Економетрика та прогнозування, Інтернет-технології в бізнесі, Теорія ігор і системи прийняття рішень, Інтелектуальний аналіз даних
Орієнтація освітньої програми	Програма освітньо-професійна. Структура програми передбачає оволодіння базовими знаннями та практичними навичками щодо використання сучасних економіко-

	математичних методів, інформаційних технологій та комп'ютерних систем для аналізу та прогнозування соціально-економічних процесів; підтримки прийняття рішень в економіці, методичних основ науково-дослідної діяльності.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна програма Акцент на вивчення принципів побудови економіко-математичних моделей та інформаційних технологій для їх практичної реалізації в реальних економічних процесах
Особливості програми	Програма спрямована на оволодіння основами фундаментальних знань та практичними знаннями з інформаційних технологій та комп'ютерних систем, базовими навичками їх практичного застосування у різних галузях економіки, набуття базової кваліфікації в аналізі бізнес-процесів, формує основи перспективного способу мислення, здатність застосовувати нові ідеї у бізнесі. Участь у програмі подвійних дипломів Частина дисциплін викладається на вибір студента англійською або українською мовами
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Працевлаштування	Випускники можуть працювати а підприємствах, установах, банках, страхових компаніях, фондових ринках, в органах державного та місцевого самоврядування; на підприємствах малого та середнього бізнесу у якості бізнес-аналітиків, розробників WEB-сайтів, ІТ- фахівців. 1312 - Директор (керівник) малого промислового підприємства (фірми) 2441.2 - Економіст обчислювального (інформаційно-обчислювального) центру, Економіст з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності, Економіст з договірних та претензійних робіт, Економіст з планування, Економіст з фінансової роботи 2419.2 - Фахівець-аналітик з дослідження товарного ринку 2419.2 - Консультант з ефективності підприємства 1473 - Менеджер (управитель) у сфері надання інформації 2419.2 - Фахівець з економічного моделювання екологічних систем 2419.2 - Фахівець з ефективності підприємництва 2441.2 - Консультант з економічних питань 2131.2 - Адміністратор бази даних; 2131.2 - Аналітик з комп'ютерних комунікацій; 2131.2 - Програміст (база даних) 2121.2 - Математик-аналітик з дослідження операцій
Подальше навчання	Можливість продовжити навчання за освітньою програмою магістратури (другим циклом вищої освіти) за цією галуззю знань
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання, змішане навчання, лекції, практичні та лабораторні роботи, розрахунково-графічні роботи, участь у тренінгах, групова робота, презентація курсових і дипломних робіт
Оцінювання	Усні і письмові іспити, практика, кейси, технічні звіти,

	проектна робота, тестовий контроль, захист курсових і дипломної роботи
6. Програмні компетентності	
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність до неперервного самостійного навчання та готовність підвищувати рівень своїх знань.</p> <p>ЗК2. Здатність нести відповідальності за здійснювану роботу.</p> <p>ЗК3. Здатність налагоджувати комунікаційну діяльність.</p> <p>ЗК4. Уміння працювати в колективі.</p> <p>ЗК5. Здатність до абстрактного мислення.</p> <p>ЗК6. Здатність до аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК7. Здатність до застосування знань в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК8. Здатність до ідентифікації, формулювання та розв'язання задач.</p> <p>ЗК9. Здатність до усного і письмового спілкування українською мовою</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися, читати та писати іноземною мовою</p> <p>ЗК11. Здатність до креативного та критичного застосування набутих знань</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК1. Здатність до застосування математичних моделей для дослідження економічних та соціальних процесів.</p> <p>ФК2. Здатність працювати з широким діапазоном інформаційних систем.</p> <p>ФК3. Уміння знаходити й аналізувати дані з різних інформаційних джерел.</p> <p>ФК4. Здатність застосовувати серверні та клієнтські технології створення веб-ресурсів, методи та інструментальні засоби їх програмування та підтримки.</p> <p>ФК5. Вміння обґрунтовувати вибір оптимальних рішень в умовах обмежених ресурсів з використанням сучасних інформаційних технологій.</p> <p>ФК6. Здатність застосовувати, впроваджувати та експлуатувати сучасні ІТ в різних галузях економіки.</p> <p>ФК7. Здатність розробляти бізнес-плани реалізації підприємницьких намірів та інвестиційних проектів.</p> <p>ФК8. Здатність розраховувати економічну ефективність проектів, оцінювати альтернативи з урахуванням ризиків.</p> <p>ФК9. Здатність аналізувати й обробляти аналітичні дані для прийняття управлінських рішень.</p> <p>ФК10. Уміння на основі інформаційного забезпечення та комп'ютерних технологій розробляти та застосовувати комп'ютерні моделі для прогнозування, оптимізації та планування економічної діяльності.</p> <p>ФК11. Розуміння принципів архітектури підприємств та їх цінності для бізнесу.</p> <p>ФК12. Знання і застосування інструментів і техніки управління проектами.</p> <p>ФК13. Аналіз і документування ділової активності.</p> <p>ФК14. Включеність у підприємницьке мислення.</p> <p>ФК15. Вибирати та обґрунтовувати алгоритми розв'язання економічних задач, адекватних умовам конкретного об'єкта.</p>

	<p>ФК16. Розробляти та досліджувати економіко-математичні моделі економічних об'єктів і систем з метою їх аналізу та вдосконалення системи керування.</p> <p>ФК17. Здатність використовувати сучасні технології проектування в розробці алгоритмічного та програмного забезпечення.</p> <p>ФК18.1. Здатність побудови математичних об'єктів для програмування предметної галузі</p> <p>ФК18.2 Здатність створювати електронні освітні ресурси для дистанційних курсів</p> <p>ФК18.3 Здатність обробляти статистичні дані та інтерпретувати їх засобами спеціального програмного забезпечення</p> <p>ФК18.4 Здатність розробляти архітектуру кіберфізичних систем</p> <p>ФК19.1 Здатність працювати з символічними даними</p> <p>ФК19.2 Здатність розробляти 2D і 3D об'єкти для дистанційних курсів</p> <p>ФК19.3 Уміння проводити валідацію, верифікацію та аналіз бізнес-процесів</p> <p>ФК19.4 Здатність проектувати роботів за технічним завданням</p> <p>ФК20.1 Уміння проводити верифікацію та оптимізацію програм</p> <p>ФК20.2 Уміння проводити дистанційне навчання в електронному освітньому середовищі</p> <p>ФК20.3 Здатність обробляти великі дані в економіці для побудови прогнозів</p> <p>ФК20.4 Уміння розробляти алгоритми та програмувати роботів у відповідності до цілей розробника</p>
7. Програмні результати навчання	
	<p>ПРН1. Уміти правильно використовувати різноманітні мовні засоби залежно від професійної діяльності.</p> <p>ПРН2. Уміти проводити аналіз економічних систем на різних рівнях та оцінювати наслідки прийнятих рішень</p> <p>ПРН3. Уміти проектувати та оформлювати веб-сайти, публікувати веб-ресурси, використовувати основні протоколи Інтернет.</p> <p>ПРН4. Виявляти тенденцій і закономірностей розвитку соціально-економічних об'єктів і процесів.</p> <p>ПРН5. Здатність прогнозувати економічні явища з використанням сучасних інформаційних технологій.</p> <p>ПРН6. Уміти проводити комп'ютерне моделювання та комплексний економічний аналіз діяльності підприємств в умовах ризику та невизначеності.</p> <p>ПРН7. Уміти розробляти оптимальні плани діяльності підприємства в цілому та його окремих підрозділів.</p> <p>ПРН8. Самостійно здійснювати пошук та аналіз різноманітних джерел інформації для вирішення поточних завдань.</p> <p>ПРН9. Здатність підбирати та ефективно використовувати сучасне програмне забезпечення для проведення аналітичних досліджень, прийняття рішень і презентації результатів професійної діяльності.</p> <p>ПРН10. Розробляти та обґрунтовувати напрями підвищення ефективності діяльності підприємства.</p> <p>ПРН11. Здійснювати комп'ютерну обробку даних, перевіряти їх правильність, забезпечувати якість підготовлених документів.</p> <p>ПРН12. Застосовувати інформаційні системи і технології для аналізу та підтримки прийняття рішень в галузях економіки.</p>

	<p>ПРН13. Уміти застосовувати статистичні методи для прогнозування економічних показників за допомогою економіко-математичних моделей.</p> <p>ПРН14. Здатність до релевантного вибору методів моделювання при побудові адекватної моделі системи або процесу з використанням сучасних комп'ютерних інструментів для інтерпретації та аналізу імітаційних результатів.</p> <p>ПРН15. Використання кейсових технологій для прийняття рішень</p> <p>ПРН16. Здатність застосовувати стандарти управління бізнесом ERP, CRM для корпоративних інформаційних систем.</p> <p>ПРН17. Здатність до координації та розподілу завдань в команді для досягнення поставлених цілей.</p> <p>ПРН18. Здатність до проектування та розробки баз даних і запитів до них-</p> <p>ПРН19. Планувати, виконувати і контролювати завдання та етапи проекту для досягнення поставлених цілей.</p> <p>ПРН20. Здатність розробляти моделі бізнес-процесів в умовах невизначеності.</p> <p>ПРН21. Використання методів верифікації бізнес-процесів і специфікації вимог.</p> <p>ПРН22. Розробляти системи захисту інформації та програм.</p> <p>ПРН23. Розробляти економіко-математичні моделі з метою вдосконалення систем управління економічними об'єктами.</p> <p>ПРН24. Вміти проектувати та розробляти класи та відношення між ними з використанням механізмів і технологій об'єктно-орієнтованого програмування</p> <p>ПРН25. Вміти розробляти веб-ресурси з використанням сучасних технологій інтернет-програмування, створювати та супроводжувати веб-бази даних, забезпечувати взаємодію веб-ресурсу з СУБД.</p> <p>ПРН26. Створювати бізнес-додатки в рамках певної корпоративної інформаційної системи.</p> <p>За професійним спрямуванням «Символьні перетворення та верифікація»</p> <p>ПРН27.1 Будувати математичні об'єкти для програмування предметної галузі</p> <p>ПРН27.2 Створювати електронні освітні ресурси для дистанційних курсів</p> <p>ПРН27.3 Здійснювати обробку та інтерпретацію статистичних даних з використанням спеціального програмного забезпечення</p> <p>ПРН27.4 Вміння проектувати архітектуру кіберфізичних систем</p> <p>ПРН28.1 Працювати та перетворювати символні дані</p> <p>ПРН28.2 Розробляти 2D і 3D об'єкти для дистанційних курсів</p> <p>ПРН28.3 Вміння будувати, верифікувати та адаптувати бізнес-процеси</p> <p>ПРН28.4 Створювати схеми проектувати роботів</p> <p>ПРН29.1 Проводити верифікацію та оптимізацію програм</p> <p>ПРН29.2 Проводити дистанційне навчання в електронному освітньому середовищі</p> <p>ПРН29.3 Будувати економічні прогнози шляхом обробки великих даних в економіці</p> <p>ПРН29.4 Моделювати та програмувати роботів у відповідності до</p>
--	--

	цілей розробника
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	доктори фізико-математичних наук, кандидати економічних, фізико-математичних, технічних і педагогічних наук, запрошені фахівці з бізнесу та ІТ-галузі
Матеріально-технічне забезпечення	10 комп'ютерних класів, wi-fi, 4 аудиторії з мультимедійним обладнанням
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Е-бібліотека, WoS доступ, НМКД в електронному та друкованому вигляді
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість отримання подвійного диплому в Поморській Академії (Польща)
Міжнародна кредитна мобільність	Семестрове стажування у університеті Альрен-Адрія за Еразмус+ (Клагенфурт, Австрія), Поморській Академії (Польща)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливості навчання для іноземних здобувачів вищої освіти за умови проходження українських річних мовних курсів на базі ХДУ

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої програми (ОП)

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Філософія	3	екзамен
ОК 2	Історія України та української культури	3	диф. залік
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 4	Іноземна мова	6,5	екзамен
ОК 5	Основи наукових досліджень (у т.ч. виконання курсової роботи)	3	диф. залік
ОК 6	Основи економічної науки	4	екзамен
ОК 7	Макроекономіка	4,5	диф. залік
ОК 8	Мікроекономіка	4,5	екзамен
ОК 9	Історія економіки та економічної думки	4	залік
ОК 10	Математичний аналіз	9	екзамен
ОК 11	Лінійна алгебра та аналітична геометрія	5	екзамен
ОК 12	Теорія ймовірностей та математична статистика	3	диф. залік

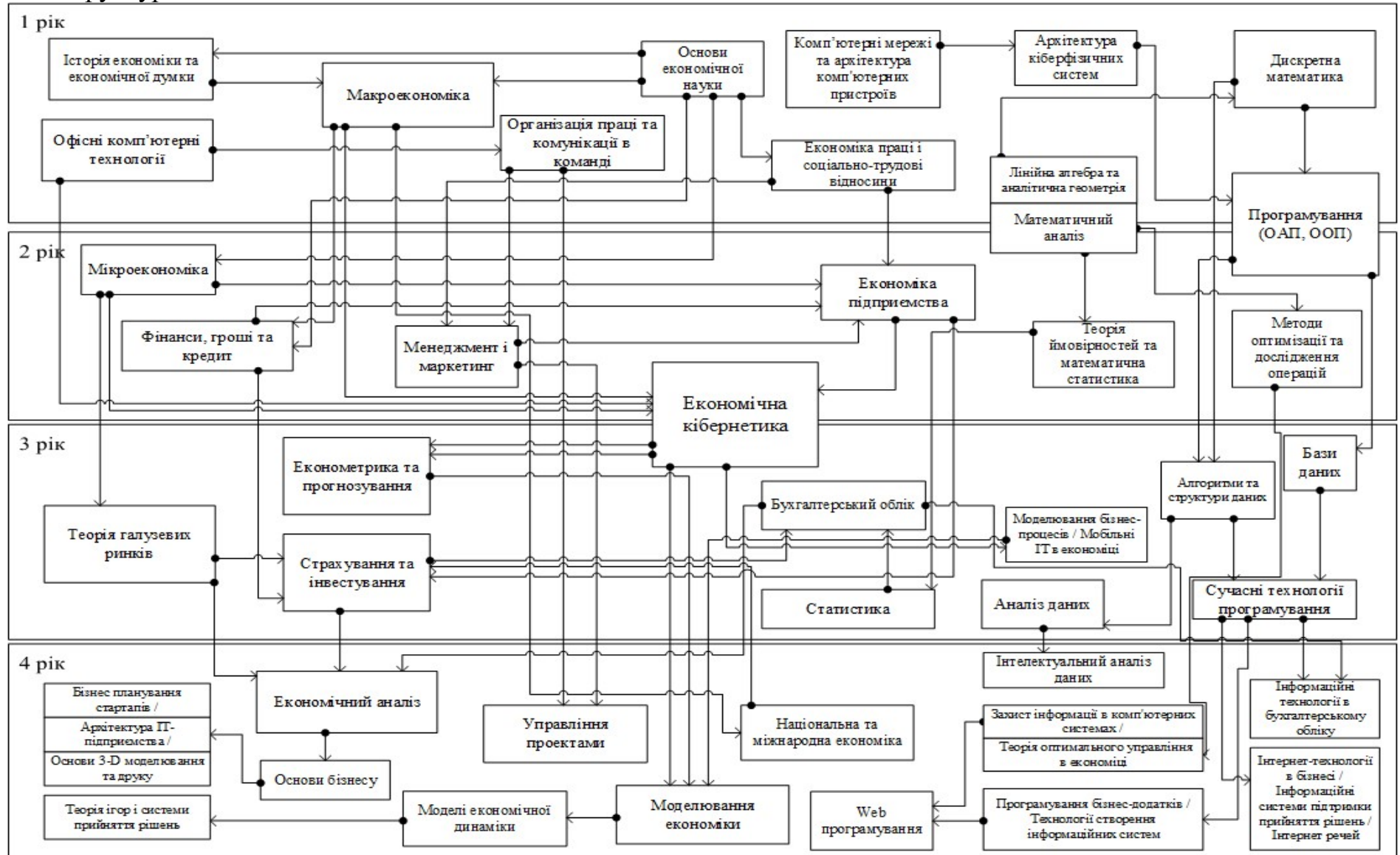

ОК 13	Економетрика та прогнозування	6,5	екзамен
ОК 14	Офісні комп'ютерні технології	3	диф. залік
ОК 15	Основи бізнесу	3	диф. залік
ОК 16	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист)	3	залік
ОК 17	Курсові роботи з фахових дисциплін	3	диф. залік
ОК 18	Економічна кібернетика	11	екзамен
ОК 19	Економіка підприємства	3,5	екзамен
ОК 20	Архітектура кіберфізичних систем	3	залік
ОК 21	Менеджмент і маркетинг	3	диф. залік
ОК 22	Комп'ютерні мережі та архітектура комп'ютерних пристроїв	3	залік
ОК 23	Організація праці та комунікації в команді	3	залік
ОК 24	Методи оптимізації та дослідження операцій	3	залік
ОК 25	Фінанси, гроші та кредит	3	диф. залік
ОК 26	Бухгалтерський облік	3	диф. залік
ОК 27	Статистика	3	залік
ОК 28	Аналіз даних	3	екзамен
ОК 29	Економіка праці і соціально-трудова відносини	3	диф. залік
ОК 30	Моделювання економіки	3	екзамен
ОК 31	Теорія ігор і системи прийняття рішень	3	диф. залік
ОК 32	Моделі економічної динаміки	3	екзамен
ОК 33	Теорія галузевих ринків	4,5	диф. залік
ОК 34	Бази даних	5,5	екзамен
ОК 35	Сучасні технології програмування	3	диф. залік
ОК 36	Управління проектами	3	екзамен
ОК 37	Інтелектуальний аналіз даних	3	диф. залік
ОК 38	Національна та міжнародна економіка	3	залік
ОК 39	Страховання та інвестування	3,5	диф. залік
ОК 40	Навчальна практика	6	залік
ОК 41	Виробнича практика	9	залік
ОК 42	Підготовка до атестації здобувачів вищої освіти	7,5	кваліфікаційний екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент		176	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1	Логіка (математична) / Соціологія / Історія світової культури	3	залік
ВК 2	Моделі соціальних процесів / Політологія / Україна в Європі і світі	3	залік
ВК 3	Правознавство / Психологія	3	залік
ВК 4	Дисципліни вільного вибору студента*	6	залік
ВК 5	Економічний аналіз / Аналіз фінансово-господарської діяльності	3	екзамен
ВК 6	Дискретна математика / Комп'ютерна	4,5	Екзамен

	дискретна математика		
ВК 7	Програмування (ОАП. ООП) / Інструментальні засоби прикладного програмування	13	екзамен
ВК 9	Програмування бізнес-додатків / Технології створення інформаційних систем	3	екзамен
ВК 10	Бізнес планування стартапів / Архітектура ІТ-підприємства / Основи 3-D моделювання та друку	3	диф. залік
ВК 11	Алгоритми і структури даних / Ефективні алгоритми	3,5	диф. залік
ВК 12	Web-програмування та управління сайтами організацій / Проектування програмного забезпечення	3	залік
ВК 13	Моделювання бізнес-процесів / Мобільні ІТ в економіці	3,5	залік
ВК 14	Захист інформації в комп'ютерних системах / Теорія оптимального управління в економіці	3	екзамен
ВК 15	Функціональне та логічне програмування / Технологія створення дистанційного курсу / Програмне забезпечення в бізнес-аналітиці / Теорія механізмів	3,5	залік
ВК 16	Технології символічних перетворень / Програмування мультимедійних веб-додатків / Аналіз і оптимізація бізнес-процесів / Схемотехніка та проектування роботів	3,5	екзамен
ВК 17	Формальні методи специфікації, верифікації та оптимізації програм / Методика і технології дистанційного навчання/ Нейронні мережі та нечітка логіка в економіці / Моделювання та програмування роботів	3	залік
Загальний обсяг вибіркового компонента		64	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

* Здобувачі рівня вищої освіти «бакалавр» обирають навчальні дисципліни, що пропонуються для інших спеціальностей цього ж рівня та інших рівнів вищої освіти за погодженням з керівником відповідного підрозділу

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Українська мова (за професійним спрямуванням), Іноземна мова, Історія України та української культури, Правознавство/Психологія, Філософія, Основи наукових досліджень (у т.ч. виконання курсової роботи), Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист), Логіка (математична)/Соціологія/Історія світової культури, Моделі соціальних процесів/Політологія/Україна в Європі і світі є дисциплінами, які покривають загальні компетентності, а тому впливають на всі дисципліни даної спеціальності.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти освітньої програми спеціальності 051 Економіка (Економічна кібернетика) проводиться у формі захисту бакалаврської роботи та/або випускового екзамену і завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: бакалавр економіки, фахівець з економічної кібернетики, фахівець з інформаційних технологій за спеціалізацією «Економічна кібернетика». Атестація здійснюється відкрито і публічно.

